

Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym - zero upadków.

Rola rolnika, by upadku unikał – to hasło, pod którym Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego prowadzi działania prewencyjne na rzecz zmniejszenia liczby wypadków związanych z upadkami osób. Upadki osób to najliczniejsza grupa spośród wszystkich zdarzeń wypadkowych corocznie zgłaszanych do KRUS, a ich liczba znacznie zwiększa się w okresie jesienno-zimowym. Spowodowane jest to m.in. mniejszą ilością światła dziennego w ciągu doby, występującymi o tej porze roku opadami deszczu i śniegu, a także spadkiem temperatury powietrza poniżej 0°C. Nawierzchnie obejść stają się śliskie, co jest szczególnie niebezpieczne, gdy rolnicy poruszają się po nieoświetlonych ciągach komunikacyjnych i w niewłaściwym obuwiu. W takich sytuacjach często dochodzi do poślizgnięć i upadków, których konsekwencjami mogą być bolesne stłuczenia, otarcia, rozcięcia, zwichnięcia lub złamania kończyn, skręcenia stawów, a nawet urazy kręgosłupa lub głowy.

Wśród zdarzeń z grupy „upadek osób” zgłoszonych do KRUS najczęściej odnotowuje się:

- upadki na nawierzchni podwórzy, pól, ciągów komunikacyjnych;
- upadki z wysokości, tj. drabin, schodów, podestów, strychów, poddaszy, drzew;
- upadki z ciągników, przyczep i maszyn rolniczych;
- upadki na nawierzchni w pomieszczeniach inwentarsko-gospodarczych.

Ponad połowa wszystkich zdarzeń wypadkowych w gospodarstwach rolnych zgłaszanych do Placówki Terenowej KRUS w Chojnicach związana jest z upadkami osób. Większości z nich można było by w prosty sposób uniknąć, podejmując odpowiednie działania prewencyjne. Świadomość oraz zmiana postaw rolników w zakresie zapobiegania wypadkom przy pracy, przyczyni się do zmniejszenia liczby wypadków w rolnictwie.

Aby zmniejszyć ryzyko upadku należy:

- Dbać o ład i porządek w obejściu gospodarstwa, narzędzia zostawiać w wyznaczonych miejscach;
- Wyznaczyć i utwardzić ciągi komunikacyjne, zniwelować lub oznaczyć nierówności terenu podwórza, a także zapewnić odprowadzenie wód opadowych i właściwe oświetlenie;
- Zadbać o stan nawierzchni i ciągów komunikacyjnych w obejściu, uszkodzenia naprawiać na bieżąco;
- W okresie zimowym odśnieżać ciągi komunikacyjne i usuwać z nich zbędne przedmioty;
- Śliskie miejsca posypywać popiołem, żwirem lub piaskiem;
- Na śliskich powierzchniach stosować nawierzchnie antypoślizgowe;

- Używać wygodne i bezpieczne obuwie robocze, przylegające i usztywniające kostkę z podeszwą protektorowaną oraz zabezpieczeniem palców w postaci np. metalowego noska, które zmniejszy niebezpieczeństwo poślizgnięć i potknięć;
- Oczyszczać buty po zakończeniu pracy;
- Dbać o stan zdrowia, przystępować do pracy wypoczętym i stosować przerwy na odpoczynek, nie pracować, będąc chorym, przemęczonym, zestresowanym lub pod wpływem alkoholu, środków psychotropowych albo odurzających;
- Stosować sprzęt chroniący przed upadkiem z wysokości, odpowiedni do rodzaju i warunków wykonywanej pracy, np. szelki bezpieczeństwa;

- Korzystać z drabinek montowanych przy maszynach, przyczepach;
- Pamiętać o wchodzeniu i schodzeniu z maszyn i urządzeń rolniczych twarzą do szczybli;
- Dbać o czystość schodów i drabinek;
- Wyposażyć schody i otwory zrzutowe w poręczę i balustrady, otwory zabezpieczać przykrywkami;
- Progi i nierówności oznaczyć tak, by były widoczne dla osób poruszających się po gospodarstwie, np. poprzez pomalowanie intensywnym kolorem;
- Używać pasów transportowych lub taśm do zabezpieczenia transportowanych materiałów;
- Przewozić pasażerów tylko na miejscu do tego przeznaczonym, nigdy na ładunkach objętościowych, błotniku ciągnika czy zaczepach;
- Prace na wysokościach wykonywać na stabilnych podestach zabezpieczonych barierkami;

- Używać bezpiecznych drabin i odpowiednio skonstruowanych schodów. Zabezpieczenie drabiny powinno być dostosowane do rodzaju nawierzchni;
- Ustawiać maszyny i urządzenia rolnicze na równej, utwardzonej powierzchni – najlepiej w garażu, pod zadaszoną wiatą lub w innym wydzielonym miejscu;
- Sprawdzać po nocnych przymrozkach stan schodów zewnętrznych, a także drabin i podestów - mogą być oblodzone;

Przestrzeganie wyżej wymienionych zasad dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pozwoli na zadbanie o zdrowie i bezpieczeństwo rolników i bliskich im osób oraz zminimalizuje ryzyko wystąpienia wypadków oraz urazów podczas pracy. Poprawa bezpieczeństwa pracy

w gospodarstwie rolnym nie zawsze wiąże się z koniecznością angażowania dużych środków finansowych. Bardzo często wystarczy świadomość występujących zagrożeń oraz konsekwentne ich eliminowanie. Bezpieczeństwo jest bezcenną wartością i integralnym elementem dobrze prowadzonego gospodarstwa.

Placówka Terenowa KRUS w Chojnicach zachęca do zapoznania się z listami kontrolnymi dostępnymi pod adresem: <https://www.gov.pl/web/krus/listy-kontrolne>, przy pomocy których można kompleksowo zidentyfikować potencjalne źródła zagrożeń występujących w gospodarstwie podczas pracy. Określenie nieprawidłowości w środowisku pracy i życia rolnika, a następnie ich likwidowanie, to dobry początek w dążeniu do zadbania o bezpieczeństwo.

PT KRUS w Chojnicach

Opracowano na podstawie:

<https://www.gov.pl/web/krus/kampanie-prewencyjne>

<https://www.gov.pl/web/krus/rola-rolnika-by-upadku-unikal>

<https://www.gov.pl/web/krus/aktualnosci-prewencyjne>

<https://www.gov.pl/web/krus/broszury>